

מ"ח 9539/17 - נאדר סלאימה נגד הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה - ירושלים

בית המשפט העליון

מ"ח 9539/17

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר

המבקש: נאדר סלאימה

נ ג ד

המשיבה: הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה - ירושלים

בקשה להורות על משפט חוזר מטעם המבקש מתאריך
07.12.2017; תגובת המשיבה לבקשה מתאריך
08.03.2018

בשם המבקש: עו"ד חוסאם יונס

בשם המשיבה: עו"ד בת-אור כהנוביץ'

החלטה
*

1. לפניי בקשה להורות על משפט חוזר לפי סעיף 31(א) לחוקבתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק), בעניינו של המבקש, אשר הורשע בביצוע עבודה הטעונה היתר ללא היתר, עבירה לפי הוראות סעיפים 145(א) ו-204(א) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

הרקע הרלבנטי לבקשה

2. על-פי עובדות כתב אישום שהוגש נגד המבקש, המבקש ביצע, בראשית שנת 2015, עבודות בנכס שבבעלותו בעיר העתיקה בירושלים (להלן: המבנה), בגדרן בנה תוספת מחומר קל בהיקף של כ-55 מ"ר, וזאת ללא היתר בנייה מהוועדה המקומית לתכנון ולבנייה - תכנון מקומי ירושלים, שהיא הרשות המוסמכת להוציא היתרים כאמור.

3. הצדדים הודיעו בתאריך 26.03.2017 לבית המשפט לעניינים מקומיים הנכבד כי הגיעו להסדר טיעון הן לעניין ההרשעה והן לעניין העונש. על-פי ההסדר, סוכם כי המבקש יודה וירשע בכתב אישום מתוקן, וכי יושתו עליו העונשים הבאים: קנס בסך של 27,000 ש"ח שישולם ב-60 תשלומים שווים; חתימה על כתב התחייבות בשיעור גובה הקנס; צו לרישום הערה בפנקס רישום המקרקעין; וכן צווי התאמה והריסה, לפיהם על המקש להתאים את עבודות הבנייה שביצע לתכניות ולהיתרים החלים על המקרקעין בתוך שנה, שלאחריה צו הריסה למבנה ייכנס לתוקפו (להלן: הצווים).

4. לאחר שהמבקש הודה בעובדות כתב האישום המתוקן בהתאם להסדר הטיעון, בית המשפט לעניינים מקומיים הרשיע אותו בעבירות המנויות בסעיף 1 שלעיל. אשר לעונש, בית המשפט לעניינים מקומיים הנכבד אישר את ההסכמות אליהן הגיעו הצדדים, והטיל על המבקש את העונשים המפורטים לעיל, לרבות הוצאת הצווים.

5. המבקש לא ערער על פסק הדין, אולם כעת הוא פונה בבקשה זו להורות על עריכתו של משפט חוזר בעניינו.

הבקשה לקיום משפט חוזר והתגובה לה

6. לטענת המבקש, העבודות הטעונות היתר בנייה, אשר בגין הורשע, כלל לא בוצעו על ידו, ושלא על דעתו.

לטענתו, העבודות האמורות בוצעו על-ידי עמותה אשר שיפצה את כלל בתי השכונה, ובהם המבנה, לאחר שאלה ניזוקו בעקבות נזילה חמורה בצינורות המים והביוב בשכונה. המבקש טוען עוד כי העבודות האמורות אושרו על-ידי עיריית ירושלים, אשר אף פיקחה על ביצוען.

7. תימוכין לעמדה זו, כך טוען המבקש, עולים מראיות חדשות המצויות בידו, אשר יש בהן כדי לשנות את התוצאה המשפטית אליה הגיע בית המשפט לעניינים מקומיים.

הראיה האחת הינה פרוטוקול ישיבת מועצת עיריית ירושלים מתאריך 21.10.2013, במהלכה הביעו הנוכחים את חששם בעקבות פיצוץ ונזילה בצינורות מים ומערכות ביוב בשכונתו של המבקש, העלולים להביא לגרימת נזקים משמעותיים למספר רב של בתים בשכונה, ובשל כך התעורר הצורך לביצוע עבודות חיזוק דחופות. ראיה נוספת היא

אישור מתאריך 27.10.2013 שקיבל המבקש לביצוע העבודות האמורות מאת מנהל אגף רישוי ופיקוח בעירייה, ולפיו אושר למבקש לבצע עבודות שונות במבנה, לרבות חיזוק חללים שונים וקירות פנים הבית.

8. לנוכח האמור, המבקש סבור כי יש להורות על קיומו של משפט חוזר בעניינו, בהתאם להוראות סעיף 31(א)(2) לחוק, המקים עילה לעריכת משפט חוזר אם הוצגו עובדות, או ראיות אשר יש בהן כדי לשנות את התוצאה המשפטית לטובת המבקש.

9. המבקש אף סבור כי נגרם לו עיוות דין היורד לשורשו של ההליך בשל כשל בייצוג. בהקשר לכך המבקש טוען כי הסניגורית אשר ייצגה אותו בהליכים בפני בית המשפט לעניינים מקומיים הנכבד, לא פעלה על-פי אמות המידה המקצועיות המצופות ממנה, ואף ניצלה את תמימותו.

10. לעמדת המשיבה, נסיבות המקרה אינן מגלות עילה לעריכת משפט חוזר. לעמדתה, הטענות שהועלו בבקשה היו ידועות למבקש בהליך המקורי, ובכל זאת הסכים האחרון להודות בביצוע העבירות, במסגרת הסדר הטיעון האמור.

11. לגופו של עניין המשיבה סבורה כי לא עלה בידי המבקש להצביע על ראיות חדשות ומשמעותיות, אשר יש בהן כדי לשפוך אור חדש על תוצאות ההליך קמא ועל המכלול הראייתי.

זאת ועוד. המשיבה טוענת כי אין בנסיבות המקרה כדי לעורר חשש לעיוות דין, כפי שטוען המבקש, ואין לקבל את טענתו לכשל בייצוג.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בבקשה, בתגובת המשיבה ובחומר שצורף לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הנימוקים למסקנתי זו יובאו מיד בסמוך.

13. הסמכות להורות על עריכתו של משפט חוזר מעוגנת בסעיף 31(א) לחוק, המונה ארבע עילות מובחנות, אשר בהתקיים אחת מהן - יורה בית המשפט על עריכתו של משפט חוזר.

ביסוד סמכות זו ניצבת השאיפה לאזן בין שני ערכי יסוד: ערך חשיפת האמת ומניעת הרשעות שווא, מחד גיסא; ומן העבר השני עקרון סופיות הדיון, אשר בבסיסו ההנחה כי פסק הדין, מושא הבקשה, ניתן כדין ובדין יסודו. עקרון זה אף מבטא את הצורך בוודאות הפסיקה וביציבותה (ראו: מ"ח 5048/04 אייזן נ' היועץ המשפטי לממשלה (20.11.2005)).

14. מטבע הדברים, הוראה על קיומו של משפט חוזר בעניין שנדון בפני ערכאות המשפט וניתנה בו הכרעה חלוטה - איננה ניתנת כדבר שבשגרה, ובקשות מסוג זה מאושרות באופן חריג ובמשורה (עיינו: מ"ח 3378/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (17.07.2014)). בהקשר לכך, נפסק כי הדיון בבקשה למשפט חוזר איננו "ערעור נוסף", ואין הוא מהווה מסגרת דיונית נוספת לדון בטענות אשר נדונו על ידי הערכאה המבררת, או ערכאת הערעור (ראו: מ"ח 1632/16 שלום נ' מדינת ישראל (07.09.2017)). נטל נוסף המושת על שכמו של המבקש קיומו של משפט חוזר הוא לבסס את טענותיו בתשתית איתנה וממשית לקיומה של אחת העילות שבחוק לעריכתו של משפט חוזר, ואין די בטעות, או פגם שנפלו בפסק הדין כדי לבסס לבדם עילה למשפט חוזר (ראו: מ"ח 779/13 יקותיאל נ' מדינת ישראל (06.06.2013)).

15. יישום הכללים האמורים על נסיבות העניין שלפניי, מעלה כי אין בידי להיעתר לבקשה כי אורה על עריכתו של משפט חוזר בעניינו של המבקש. אנמק מסקנתי זו ביחס לכל אחד מטיעוני המבקש - ראשון ראשון, ואחרון אחרון.

16. טענתו של המבקש בקשר לצורך בעריכתו של משפט חוזר בשל קיומן של ראיות נוספות שבידו - איננה מבוססת דיה, והיא איננה משתלבת עם המכלול הראייתי שבתיק.

כמתואר לעיל, האירועים אשר במוקד כתב האישום נערכו בראשית שנת 2015, ועניינם בתוספת בניה מחומרים קלים, ללא ביצוע של עבודות חיזוק ליסודות המבנה. לעומת אופי העבירות בהן הורשע המבקש - בישיבת מועצת העירייה, אשר נערכה בשנת 2013, נידון, כאמור, תיקונם הדחוף של מספר בתים בשכונה, נוכח נזקים חמורים אשר עלולים היו להיגרם למבנים ולחיי אדם במקום, ובסופו של יום אושרו עבודות חיזוק במקום. כך גם עולה מהאישור שניתן למבקש בחודש דצמבר 2013 מטעם מנהל אגף רישוי ופיקוח בעירייה, אשר אישר: "ביצוע עבודות חיזוק ליציאת ביטון בחללים [...] וחיזוק קירות פנים הבית בדירות אשר במתחם".

ניכר, אפוא, כי קיים פער באופי העבודות אשר אושרו לביצוע במבנה על-ידי העירייה וגורמים מטעמה, לבין העבודות שבוצעו בפועל, זמן רב לאחר האירועים שהיו במוקד ישיבת העירייה. המבקש איננו מבאר מדוע, חרף הפערים האמורים, הוא סבור שהעבודות אותן ביצע הן עבודות חיזוק התשתית במבנה שאושרו לביצוע, ובהעדר טעם הגיוני לכך וסימוכין ראייתיים מספקים - המסקנה היא כי העבודות בגין המבקש הורשע אינן העבודות שאושרו לביצוע על-ידי גורמי העירייה, ומשכך בדין קבע בית המשפט לעניינים מקומיים הנכבד, כי המבקש ביצע את העבודות האמורות ללא היתר.

17. זאת ועוד. קשה להלום את הטענה כי יש לראות באישור מטעם העירייה לבצע את השיפוץ האמור במבנה, משום "ראיה חדשה" כמשמעה של זו בסעיף 31(א)(2) לחוק. כפי שהמשיבה טוענת בעניין זה, הודעה מטעם המבקש, לפיה ניתן אישור מהעירייה לשיפוץ המבנה במתווה האמור הוגשה לבית המשפט לעניינים מקומיים במסגרת ההליך קמא, ומשכך מדובר, על פני הדברים, בטענה אשר הייתה ידועה למבקש בעת ההתדיינות בפני בית המשפט לעניינים מקומיים.

18. אשר לטענה לעיוות דין שנגרם למבקש בעקבות כשל בייצוג - הרי שטענה זו נטענה בעלמא, ללא ביסוס

כלשהו, וממילא אין בידי לייחס לה משקל של ממש. זאת, בשים לב לכלל הפסיקתי ולפיו יורה בית המשפט על קיומו של משפט חוזר בשל כשל בייצוג במקרים חריגים בלבד, כאשר על המבקש מוטל הנטל להראות כי הכשל בייצוג אכן הקים חשש ממשי לעיוות דין (ראו: מ"ח 4811/12 סאלם נ' מדינת ישראל (02.05.2013)).

בעניין שלפניי, המבקש לא פירט מה הביאו למסקנה כי הסניגורית אשר ייצגה אותו לפני בית המשפט לעניינים מקומיים ניצלה את תמימותו ופעלה בחוסר נאמנות, כהגדרתו. המבקש אף לא גיבה טענה זו בתצהיר לאימות העובדות, ואף לא צירף לבקשתו את עמדתה של באת-כוחו בהליך קמא - נתון אשר גם בו יש כדי להפחית מהמשקל שיש לייחס לטענותיו בעניין זה (ראו: רע"פ 2664/11 עואדה נ' מדינת ישראל (21.12.2011); מ"ח 7848/14 פלוני נ' מדינת ישראל (10.05.2015)).

19. הנה כי כן, מן המקובץ עולה כי אין בטענות המבקש כדי להצביע על פגם המערער את יסודות ההרשעה, ואשר מצדיק את קיומו של משפט חוזר בעניינו. המבקש לא הצליח להראות כי יש לייחס משקל ממשי לחומר הראיות אותו ביקש להציג, ודאי לא כדי לשנות מן התוצאה המשפטית אליה הגיע בית המשפט לעניינים מקומיים הנכבד. כך גם ביחס לטענות לעיוות דין חמור שנגרם לו, אשר איננה מגובה בפירוט עובדתי, או בטעם משכנע.

20. נוכח כל האמור לעיל - הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ח בכסלו התשע"ט (26.11.2018).

המשנה לנשיאה